СХВАЛЕНО
Вченою радою ВНЗ «Київський університет ринкових відносин»
„27” 08 2026
Протокол № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Ректор ВНЗ «Київський університет ринкових відносин»
_____ Ірина ЧЕРЕВАНЬ
„27” 08 2026

Система менеджменту якості

ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА СИСТЕМУ ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ У ВНЗ «КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»

КИЇВ 2026

І. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату у ВНЗ «Київський університет ринкових відносин» (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про академічну доброчесність», Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу», Закону України «Про авторське право і суміжні права», положень Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації (Постанова КМУ № 897 від 26 серпня 2021 р.), чинних стандартів вищої освіти, інших нормативно-правових актів, Методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності (публікація в рамках діяльності Проекту сприяння академічній доброчесності – SAIUP), Рекомендацій для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності (Затверджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року Протокол № 11), Статуту ВНЗ «Київський університет ринкових відносин» (далі – Університет).

У тексті використано інформацію з відкритих електронних джерел, зокрема нормативна база українських та закордонних закладів вищої освіти, національних та міжнародних установ і асоціацій, освітня і наукова періодика, тощо.

1.2. Метою Положення є:

- визначення основних засад академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності Університету;
- встановлення політики Університету щодо дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу;
- визначення системи управління процесом дотримання академічної доброчесності, врегулювання процедури запобігання та виявлення плагіату в академічних текстах науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти;
- сприяння дотриманню вимог професійної етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності й індивідуальності під час створення авторського твору та усвідомлення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування;
- визначення видів академічної відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності;
- визначення процедури встановлення і доведення фактів порушень академічної доброчесності;
- визначення процедури прийняття рішень про академічну відповідальність учасників освітнього процесу;
- визначення процедури апеляції для осіб, яких звинувачують у порушенні академічної доброчесності;

- встановлення порядку визначення подібності текстів кваліфікаційних, наукових та науково-методичних робіт до текстів документів, що містяться в базах даних системи та у відкритому доступі в мережі Інтернет.

1.3. Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої і наукової діяльності Університету та якості вищої освіти в цілому.

1.4 Дія цього Положення поширюється і є обов'язковою до виконання всіма учасниками освітнього процесу в Університеті, а саме:

-здобувачами вищої освіти;

- науково-педагогічними та педагогічними працівниками;

- іншими працівниками Університету, які беруть участь в забезпеченні освітнього процесу та залученими Університетом до забезпечення освітнього процесу.

2. Терміни та визначення

2.1. У даному Положенні використовуються терміни у таких значеннях:

- автор – фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину);

- академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;

- академічний твір – твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проекту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом;

- внутрішній акт – документ закладу освіти, наукової установи, іншого суб'єкта академічної діяльності, затверджений у встановленому порядку його колегіальним органом управління, що стосується питань академічної доброчесності;

- джерело інформації – друковане чи електронне видання, архівний матеріал, інтернет-ресурс, особиста комунікація, інше джерело, з якого отримано інформацію, що використовується в академічному творі чи навчальній роботі;

- навчальна робота – результат виконання здобувачем освіти навчального завдання (навчальних завдань), відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, пластичній, цифровій чи іншій формі;

- суб'єкти академічної діяльності – педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші вчені, здобувачі освіти, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки, суб'єкти освітньої діяльності, суб'єкти наукової діяльності;

- уповноважений орган – колегіальний орган закладу освіти, уповноважений відповідно до цього Положення розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Положення;

- уповноважена особа – педагогічний, науково-педагогічний працівник закладу освіти, наукової установи, уповноважений відповідно до цього Положення реагувати на порушення академічної доброчесності, розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Положення.

3. Цінності та принципи академічної доброчесності

3.1 Суб'єкти академічної діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, що визначені Законом України «Про академічну доброчесність» та цим Положенням.

3.2 Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими й іншими працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

3.3 Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3.4 Базовими цінностями академічної доброчесності є:

- чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;
- довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;
- повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;
- справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, зокрема створення справедливих політик закладів освіти, наукових

установ, послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;

- відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;

- стійкість у доброчесному провадженні своєї академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;

- рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, сміливість у захисті академічної доброчесності в академічній діяльності.

3.5 Основними принципами академічної доброчесності, що лежать в основі встановлення факту порушення академічної доброчесності, є:

- пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;

- відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;

- нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;

- повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;

- уникнення конфлікту інтересів;

- дотримання норм законодавства та внутрішніх нормативних документів Університету;

- справедливість та об'єктивність.

4. Основні правила академічної доброчесності

4.1 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані дотримуватися таких правил:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;

- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;

- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;

- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;

- доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;

- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;

- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;

- вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених цим Положенням, спеціальними законами та/або внутрішніми актами.

4.2 Забороняється доведення до здобувачів освіти завідомо неправдивої чи викривленої інформації, сфабрикованих чи сфальсифікованих даних, крім випадків, зумовлених навчальними та/або методичними цілями, зокрема з метою формування у здобувачів освіти критичного мислення, вміння критично сприймати та аналізувати інформацію.

4.3 Суб'єкти наукової діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил:

- дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;

- забезпечувати прозорість наукового дослідження (з урахуванням визначених законодавством обмежень) шляхом надання (зазначення, повідомлення тощо) достовірної (правдивої) інформації про первинні дані дослідження, використані/застосовані методи, методики, матеріали, обладнання тощо, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації, власну дослідницьку діяльність;

- аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів, що використовуються для отримання нових наукових результатів;

- формулювати або формувати висновки і рекомендації за результатами досліджень на основі належних доказів і фактів;

- чітко виокремлювати і розмежовувати результати власної наукової діяльності та результати наукової діяльності інших осіб;

- під час оприлюднення результатів досліджень нести відповідальність за їх достовірність і вплив на суспільство.

4.4 Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил:

-виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;

- у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;

- академічний твір здобувача освіти може включати раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

4.5 Під час створення академічного твору автор повинен дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.

Якщо в академічному творі використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості, думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено в такому академічному творі з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора.

Посилання на джерело інформації здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб.

4.6 Академічний твір повинен містити достовірну інформацію та не має містити сфабрикованої чи сфальсифікованої автором інформації.

У разі наведення припущень чи недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі.

4.7 В оприлюдненому академічному творі зазначаються всі його автори.

4.8 У разі використання в академічному творі об’єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в такому творі із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп’ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених відповідним суб’єктом академічної діяльності.

4.9 В оприлюдненому академічному творі, крім авторів, зазначаються й інші особи, які брали участь у роботі над ним (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб.

Інформація про рецензента (рецензентів) академічного твору може не оприлюднюватися відповідно до редакційної політики видавця.

4.10 У разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю) про це має бути обов’язково зазначено в цьому новому академічному творі.

4.11 Тексти прийнятих до захисту в Університеті кваліфікаційних робіт, підписані кваліфікованим електронним підписом, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації.

4.12 Кожен має право на доброчесне оцінювання результатів його академічної діяльності.

Оцінюванню підлягають персональні (індивідуальні) результати діяльності особи, досягнуті нею особисто, або результати діяльності авторського колективу, що їх отримав.

4.13 Особи, які проводять оцінювання, зобов’язані вживати всіх заходів, визначених цим Положенням, спеціальними законами, іншими актами законодавства, внутрішніми актами, щоб оцінювання здійснювалося:

- з дотриманням визначених у цьому Положенні цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до об’єкта оцінювання, процедур оцінювання та чітких і зрозумілих критеріїв оцінювання;
- за допомогою методів та інструментів оцінювання, що здатні забезпечити досягнення мети оцінювання;
- за відсутності недозволеної допомоги під час оцінювання результатів діяльності та/або створених для окремої особи (групи осіб) переваг чи перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження оцінювання (крім додаткової підтримки для осіб з особливими освітніми потребами);
- за відсутності конфлікту інтересів або після його врегулювання в порядку, встановленому законодавством;
- за відсутності упередженого ставлення або дискримінації особи за будь-якою ознакою.

4.14. Забороняється оцінювати людину, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та інші ознаки, якщо вони не є об’єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до результатів її академічної діяльності.

4.15 Під час організації і проведення конкурсів дотримуються таких правил:

4.15.1 Організатор конкурсу зобов’язаний:

- чітко визначати категорії осіб/суб’єктів, які можуть брати участь у конкурсі;
- створити рівні умови для всіх учасників конкурсу на всіх етапах його проведення;

визначити, заздалегідь оприлюднити чіткі і зрозумілі правила проведення конкурсу та забезпечити їх безумовне дотримання.

4.15.2 У правилах проведення конкурсу визначаються вимоги щодо дотримання академічної доброчесності учасниками конкурсу, членами журі та конкурсної комісії, іншими особами, залученими до проведення конкурсу, здійснення експертизи чи оцінювання, заходи реагування на порушення академічної доброчесності.

4.15.3 Учасник конкурсу повинен виконувати всі конкурсні завдання самостійно, демонструвати результати виключно власної діяльності, крім випадків, якщо виконання конкурсного завдання передбачає участь декількох осіб або якщо внутрішнім актом дозволено одержання допомоги для виконання конкурсного завдання.

5. Забезпечення академічної доброчесності

5.1 Система забезпечення академічної доброчесності Університету є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, що ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності та в освітній діяльності є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

5.2. Система забезпечення академічної доброчесності визначена цим Положенням та включає:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів, навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності;
- заходи, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності;
- порядок формування, повноваження та відповідальність уповноважених органів;
- повноваження та відповідальність уповноважених осіб;
- процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, зокрема гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу та вчених під час розгляду таких повідомлень, порядок прийняття рішень про застосування до особи заходів реагування на порушення академічної доброчесності та порядок оскарження таких рішень.

5.3 Політики, заходи та процедура забезпечення академічної доброчесності Університету, у частині, що стосується здобувачів освіти, погоджуються студентською радою.

5.4 Політика, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності, а також їх реалізація в Університеті направлені на:

- підвищення обізнаності усіх учасників освітнього процесу щодо цінностей, принципів, правил академічної доброчесності;

2) сприяння дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу;

3) мінімізувати можливості для порушення академічної доброчесності;

4) визначення механізмів для запобігання виникненню та врегулювання конфліктів інтересів;

5) забезпечення дієвого реагування на факти порушення академічної доброчесності.

5.5 Інформаційною базою, за допомогою якої здійснюється популяризація академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності усіх учасників освітньої діяльності в Університеті у питаннях академічної доброчесності є:

- офіційний веб-сайт;
- інформаційні та методичні матеріали, присвячені інформаційній грамотності та попередженню плагіату;

- методичні семінари та круглі столи, присвячені популяризації фундаментальних цінностей академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.

5.6 Відповідальна особа здійснює перевірку академічних творів, які офіційно видає Університет на відсутність ознак порушення академічної доброчесності.

5.7 В Університеті забезпечено функціонування системи академічної доброчесності шляхом:

- організації розроблення, своєчасного оновлення та оприлюднення внутрішніх актів з питань академічної доброчесності на офіційному веб-сайті;

- систематичного проведення регулярних заходів з популяризації, пропагування, підвищення обізнаності про цінності, принципи, правила академічної доброчесності, вивчення і розгляду вітчизняного та іноземного досвіду щодо забезпечення академічної доброчесності тощо;

- забезпечення доступу (за потреби) учасників освітнього процесу до спеціалізованого програмного забезпечення з виявлення ознак порушення академічної доброчесності відповідно до внутрішніх актів;

- забезпечення обов'язкового фіксування повідомлень про порушення академічної доброчесності;

- організації перевірки повідомлень про порушення академічної доброчесності особами, які претендують на посади наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників;

- забезпечення належного розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, притягнення до відповідальності осіб, які порушили академічну доброчесність, документування прийнятих рішень.

5.8 Для забезпечення академічної доброчесності здобувачів освіти:

- проводяться навчання з академічної доброчесності, зокрема з академічного письма;

- вживаються заходи для недопущення надмірного навчального навантаження здобувачів освіти, забезпечуються відповідність обсягу і рівня складності завдань для самостійної роботи часу, відведеному навчальним планом на її виконання.

5.9 Кожен педагогічний, науково-педагогічний має формувати та утверджувати культуру академічної доброчесності здобувачів освіти шляхом:

- особистого дотримання академічної доброчесності;

- навчання принципам і правилам академічної доброчесності, підвищення рівня обізнаності здобувачів освіти щодо академічної доброчесності;

- стимулювання та заохочення здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;

- формування завдань, що сприяють творчому підходу здобувача освіти до їх виконання;

- уникнення завдань для здобувачів вищої освіти, що полягають у відтворенні загальнодоступної інформації;

- припинення виявлених ним порушень академічної доброчесності здобувачами освіти;

- застосування до здобувачів освіти виховних заходів реагування на порушення академічної доброчесності;

- притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності у випадках і порядку, визначених цим Положенням.

5.10 Педагогічні, науково-педагогічні працівники Університету, які виконують адміністративно-управлінські функції, зобов'язані забезпечувати систематичний контроль за ефективністю (дієвістю) функціонування системи забезпечення академічної доброчесності на рівні відповідного структурного підрозділу.

5.11 Академічна доброчесність у видавничій діяльності передбачає унеможливлення опублікування академічного твору, що містить порушення академічної доброчесності. При цьому має бути забезпечена процедура належного рецензування поданих для опублікування академічних творів, їх перевірки на наявність ознак порушення академічної доброчесності, порядок розгляду інформації про можливе порушення академічної доброчесності в опублікованому академічному творі.

У разі виявлення ознак порушення автором академічної доброчесності в академічному творі, поданому для опублікування, редактор має право відмовити в опублікуванні такого академічного твору та повідомити про порушення академічної доброчесності автора.

Опублікований академічний твір, в якому виявлено факт порушення академічної доброчесності, відкликається видавцем у визначеному ним порядку з одночасним оприлюдненням причини відкликання.

Інформація про відкликання академічного твору надсилається видавцем до бібліотек, до яких були надіслані примірники такого академічного твору.

Академічний твір з моменту відкликання не вважається опублікованим і не враховується під час оцінювання академічної діяльності його автора.

5.12 Забезпечення академічної доброчесності під час присудження ступенів, присвоєння звань, присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій передбачає перевірку академічних творів, на підставі чи з урахуванням яких здійснюється присудження наукового ступеня, ступеня вищої освіти перевірку на предмет наявності ознак порушення академічної доброчесності.

Встановлення факту порушення академічної доброчесності в академічному творі, зазначеному є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня, ступеня вищої освіти.

Рішення про відмову у присудженні освітньої кваліфікації ухвалює екзаменаційна комісія закладу освіти, а про відмову у присудженні наукового – Вчена рада Університету.

5.13. Невід'ємною складовою процедури присвоєння особі вченого (педагогічного) звання, присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії є перевірка наявності ознак порушення академічної доброчесності у документах, поданих для присвоєння вченого (педагогічного) звання,

присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії, що проводиться у порядку, що регулює проведення відповідних процедур.

6. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

6.1 Порушенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, передбачена цим Законом або спеціальними законами.

6.2 Порушення академічної доброчесності характеризується однією чи кількома з таких ознак:

1) обман – свідоме (умисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;

2) несправедливість, що виявляється у вчиненні однієї чи кількох таких дій:

- порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого та/або дискримінаційного ставлення до іншого учасника освітнього процесу, вченого;
- упереджене оцінювання результатів академічної діяльності;
- застосування виду академічної відповідальності, що не відповідає змісту та рівню (значущості) вчиненого порушення академічної доброчесності;
- надання або отримання незаслуженої переваги;

3) бездіяльність, неприйняття (несвоєчасне прийняття) рішень, невиконання (несвоєчасне виконання), свідоме порушення своїх обов'язків, визначених законодавством, внутрішніми актами;

4) привласнення результатів інтелектуальної діяльності іншої особи (інших осіб).

6.3 Суб'єкт академічної діяльності вважається таким, що допустив порушення академічної доброчесності, лише у разі встановлення такого факту відповідно до процедур, визначених цим Положенням.

Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

6.4 Порядок виявлення та встановлення фактів порушення учасниками освітнього процесу, вченими академічної доброчесності визначається колегіальним органом управління Університету, склад якого затверджує ректор відповідним наказом.

6.5 Види порушень академічної доброчесності:

1) відчуження авторства;
2) академічний плагіат;
3) приписування авторства;
4) самоплагіат;
5) фабрикація;
6) фальсифікація;
7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;

8) недоброчесне оцінювання;

9) несамостійне виконання завдання;

10) недозволена допомога;

11) академічний саботаж;

12) схиляння до порушення академічної доброчесності;

13) інституційні порушення академічної доброчесності.

6.6 Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є:

1) виховні заходи;

2) притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;

3) реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів;

4) інституційні заходи реагування.

6.6 Рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності ухвалює уповноважений орган або уповноважена особа.

6.7 Основними принципами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- обов'язковість і своєчасність реагування;

- неупереджене (недискримінаційне) ставлення до осіб, стосовно яких надійшло повідомлення про можливе порушення ними академічної доброчесності;

- обов'язковість встановлення вини особи у вчиненні нею порушення академічної доброчесності;

- співмірність порушення і заходів реагування;

- притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння (дії чи бездіяльність), які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони;

- прозорість процедур розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, визначення заходів реагування на встановлені порушення.

6.8 Академічна відповідальність є заходом забезпечення академічної доброчесності, що полягає у застосуванні до особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, санкцій, визначених цим Положенням.

6.9 Особа притягається до академічної відповідальності виключно у разі встановлення факту вчинення нею порушення академічної доброчесності.

Встановлення факту вчинення особою порушення академічної доброчесності та притягнення такої особи до академічної відповідальності здійснюються відповідно до процедур, визначених цим Положенням.

6.10 Санкція за порушення академічної доброчесності – захід впливу на фізичну особу, яка вчинила порушення академічної доброчесності.

До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій.

6.11 Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до педагогічного, науково-педагогічного працівника закладу освіти:

1) заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

- виключення зі складу вченої ради з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;

- позбавлення права участі в атестації здобувачів ступеня вищої освіти, наукового ступеня на строк від одного до трьох років;

- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;

- позбавлення права бути науковим керівником, науковим консультантом здобувачів вищої освіти на строк від одного до трьох років;

- позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проектів на строк від одного до трьох років;

- заборона претендувати на присвоєння педагогічного (вченого) звання на строк від одного до трьох років;

- виключення зі складу редакційної колегії наукового видання, заснованого закладом вищої освіти з позбавленням права бути членом редакційної колегії (редакційних колегій) на строк від одного до трьох років;

- відрахування здобувача наукового ступеня;

- позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій);

- позбавлення педагогічного звання;

- позбавлення кваліфікаційної категорії;

- позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних) закладом освіти;

2) заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

- догана;

- звільнення із закладу освіти.

6.12 Педагогічний, науково-педагогічний працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності рішенням уповноваженого органу про встановлення факту порушення ним академічної доброчесності не може подавати документи на присвоєння йому педагогічного (вченого) звання.

6.13 Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти:

1) виховні заходи реагування:

- відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма;

- усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

- письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

- повторне виконання завдання;

2) заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

- повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);

- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;

- виключення зі складу Вченої ради з позбавленням права бути членом Вченої ради на строк від одного до трьох років;

- відрахування здобувача вищої освіти (крім осіб з особливими освітніми потребами).

6.14 Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до вступників, учасників конкурсів:

- припинення участі у конкурсі;

- скасування рішення про результати конкурсу (в частині, що стосується особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності).

6.15 Особа, яка бере участь у проведенні вступного випробування, конкурсу, зокрема є членом приймальної комісії, організаційного комітету, конкурсної комісіїі тощо, та вчинила порушення академічної доброчесності, виводиться зі складу відповідного органу та відсторонюється від участі у проведенні такого вступного випробування, конкурсу.

6.16 Відчуження авторства:

6.16.1 Відчуження авторства – це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором.

Авторство вважається відчуженим з моменту оприлюднення академічного твору (його частини) під іменем особи, яка не є його (її) автором.

6.16.2 У разі встановлення факту відчуження авторства, вчиненого педагогічним, науково-педагогічним працівником закладу освіти така особа звільняється із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України.

6.16.3 У разі встановлення факту відчуження авторства, вчиненого здобувачем вищої освіти (крім здобувачів ступеня доктора філософії), до такого здобувача застосовується санкція (санкції), що визначені в п. 6.13.

У разі встановлення факту відчуження авторства кваліфікаційної роботи, вчиненого здобувачем вищої освіти, такий здобувач відраховується із закладу освіти, наукової установи.

У разі встановлення факту відчуження авторства, вчиненого здобувачем наукового ступеня, такий здобувач відраховується із закладу освіти.

6.17 Академічний плагіат:

6.17.1 Академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора

(інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору.

6.17.2 У разі встановлення факту наявності академічного плагіату в оприлюдненому академічному творі такий академічний твір підлягає відкликанню.

6.17.3 У разі вчинення педагогічним, науково-педагогічним працівником закладу освіти академічного плагіату внаслідок відчуження авторства така особа звільняється із закладу освіти, наукової установи відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України.

6.17.4 У разі вчинення здобувачем вищої освіти академічного плагіату внаслідок відчуження авторства на кваліфікаційну роботу такий здобувач відраховується із закладу вищої освіти.

6.18 Приписування авторства:

6.18.1 Приписування авторства – це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні.

6.18.2 До педагогічних, науково-педагогічних працівників, здобувачів наукового ступеня, які не брали участі у створенні академічного твору, але зазначені серед його авторів, можуть бути застосовані санкції у виді звільнення із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України або догани, або інші санкції, визначені цим Положенням.

Особа, яка, користуючись службовим становищем, схиляла автора академічного твору до порушення академічної доброчесності у виді приписування авторства собі чи іншій особі, може бути звільнена із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України.

До здобувачів освіти, які зазначені як автори такого академічного твору, можуть бути застосовані санкції, визначені п.13 цього Положення.

6.18.3 Особа, яка не брала участі у створенні академічного твору, але зазначена серед його авторів, не вважається такою, що вчинила порушення академічної доброчесності, якщо включення її до складу авторів було здійснено без її відома.

6.19 Самоплагіат:

6.19.1 Самоплагіат – це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

Не вважається самоплагіатом оприлюднення в дисертації на здобуття наукового ступеня раніше опублікованих власних наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

6.19.2 Особа притягається до академічної відповідальності за самоплагіат, якщо його вчинено з метою досягнення кількісних показників, необхідних для проходження атестації, підтвердження (присвоєння,

присудження) кваліфікації, присудження наукового ступеня, присвоєння вченого звання, призначення на посаду, звітування про результати наукової (освітньої) діяльності, а також у разі наведення у звітах про виконання освітніх, наукових, науково-технічних (інноваційних) проектів результатів, що були опубліковані раніше, як таких, що отримані при виконанні відповідних проектів, під час проведення конкурсів у сфері освіти і науки.

6.19.3 У разі встановлення факту самоплагіату в науковій статті така наукова стаття відкликається та не враховується для цілей присудження наукового ступеня, присвоєння вченого звання, кваліфікаційної категорії, під час оцінювання результатів наукової та науково-педагогічної діяльності.

У разі виявлення у звіті про виконання наукового проекту наукових результатів, що були оприлюднені раніше, до початку його виконання, які подаються як результати виконання цього проекту, замовник проекту може визнати цей проект невиконаним або виконаним частково.

6.20 Фабрикація:

6.20.1 Фабрикація – це вигадування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності.

6.20.2 За вчинення фабрикації до педагогічного, науково-педагогічного працівника можуть бути застосовані санкції у виді звільнення із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України або догани, або інші санкції, визначені цим Положенням.

За вчинення фабрикації до здобувача наукового ступеня, здобувача вищої освіти можуть бути застосовані санкції у виді відрахування із закладу освіти або інші санкції, визначені цим Положенням.

6.21 Фальсифікація:

6.21.1 Фальсифікація – це свідома зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

6.21.2 За вчинення фальсифікації до педагогічного, науково-педагогічного працівника можуть бути застосовані санкції у виді звільнення із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України або догани, або інші санкції, визначені цим Положенням.

За вчинення фальсифікації до здобувача наукового ступеня, здобувача вищої освіти можуть бути застосовані санкції у виді відрахування із закладу освіти або інші санкції, визначені цим Положенням.

6.22 Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом:

6.22.1 Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, – це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.

6.22.2 За недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, до особи застосовуються санкції, визначені цим Положенням.

6.23 Недоброчесне оцінювання:

6.23.1 Недоброчесне оцінювання – це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених цим Положенням, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності.

6.23.2 Особа, яка вважає, що результати її академічної діяльності та/або результати академічної діяльності іншої особи були оцінені недоброчесно, має право на оскарження результатів такого оцінювання в порядку, встановленому внутрішніми актами, умовами конкурсу.

У разі встановлення факту недоброчесного оцінювання відповідна оцінка має бути приведена (за можливості) у відповідність із продемонстрованими чи оприлюдненими результатами академічної діяльності.

6.23.3 За вчинення недоброчесного оцінювання застосовуються санкції, визначені цим Положенням.

6.24 Несамостійне виконання завдання:

6.24.1 Несамостійне виконання завдання – це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозволеної допомоги іншої особи (інших осіб).

Несамостійне виконання навчальних, конкурсних завдань може здійснюватися у формі списування, виконання завдання іншою особою чи в іншій формі, визначеній правилами проведення конкурсу.

6.24.2 Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним та не підлягає оцінюванню, а факт порушення академічної доброчесності фіксується у документі про результати оцінювання у спосіб, визначений закладом освіти, організатором конкурсу.

6.24.3 За несамостійне виконання завдання до особи застосовуються санкції, визначені цим Положенням, умовами конкурсу.

6.25 Недозволена допомога:

6.25.1 Недозволена допомога – це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності.

6.25.2 До особи, яка надавала недозволену допомогу, застосовуються санкції, визначені цим Положенням, умовами конкурсу.

6.24 Академічний саботаж:

6.24.1 Академічний саботаж – діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності.

6.24.2 За вчинення академічного саботажу до особи застосовуються санкції, визначені цим Положенням, умовами конкурсу.

6.25 Схиляння до порушення академічної доброчесності:

6.25.1 Схиляння до порушення академічної доброчесності – це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності.

6.25.2 Особа, яку схиляють до порушення академічної доброчесності, зобов'язана відмовитися від вчинення такого порушення та невідкладно, не пізніше наступного робочого дня, повідомити про це уповноважений орган або уповноважену особу.

6.25.3 За схиляння до порушення академічної доброчесності до педагогічних, науково-педагогічних працівників застосовується санкція у виді догани та можуть бути застосовані інші санкції, визначені цим Положенням.

6.25.4 За схиляння до порушення академічної доброчесності до здобувача освіти застосовується санкція у виді письмового попередження та можуть бути застосовані інші санкції, визначені цим Положенням.

6.26 Порушення академічної доброчесності під час вступного випробування (конкурсу):

6.26.1 Порушення академічної доброчесності вступником (учасником конкурсу) під час вступного випробування (конкурсу) є підставою для припинення участі такого вступника (учасника конкурсу) у вступному випробуванні (конкурсі).

6.26.2 Порушення академічної доброчесності вступником (учасником конкурсу), виявлене після проведення вступного випробування (конкурсу), є підставою для анулювання організатором такого вступного випробування (конкурсу) рішення про результати вступного випробування (конкурсу) особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності.

Порушення академічної доброчесності вступником, виявлене після його зарахування до складу здобувачів освіти, є підставою для його відрахування зі складу здобувачів освіти.

6.26.3 Порушення академічної доброчесності особою, яка бере участь у проведенні вступного випробування (конкурсу), зокрема є членом приймальної комісії, конкурсної комісії тощо, має наслідком виведення такої особи зі складу відповідного органу та притягнення її до дисциплінарної відповідальності.

6.27 Інституційні порушення академічної доброчесності та інституційні заходи реагування на них:

6.27.1 Інституційними порушеннями академічної доброчесності закладу освіти є:

1) надання, поширення закладом освіти недостовірної інформації щодо власної академічної діяльності та/або академічної діяльності їхніх педагогічних, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти;

2) бездіяльність щодо розбудови системи та/або механізмів чи правил забезпечення академічної доброчесності;

3) безпідставне залишення без розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності;

4) невжиття заходів, спрямованих на виявлення порушень академічної доброчесності;

5) невжиття заходів реагування на встановлені факти порушення академічної доброчесності.

7. Основні процедури реагування на порушення академічної доброчесності

7.1 Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності, вчиненого учасником освітнього процесу, вступником, учасником, членом журі, членом організаційного комітету конкурсу академічної доброчесності, має право повідомити про це письмово (у паперовій чи електронній формі) уповноважений орган (уповноважену особу) або керівника закладу освіти, організатора конкурсу, який протягом трьох робочих днів приймає одне з таких рішень:

- про надсилання відповідного повідомлення до уповноваженого органу (уповноваженої особи);
- про утворення уповноваженого органу (призначення уповноваженої особи) та надсилання до нього (неї) відповідного повідомлення;
- про притягнення особи до академічної та/або дисциплінарної відповідальності у випадку, визначеному п. 7.7 цього Положення.

7.2 Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені. В іншому випадку уповноважений орган (уповноважена особа) має право залишити повідомлення без розгляду.

7.3 Уповноважений орган (уповноважена особа) протягом 10 робочих днів з дня надходження повідомлення:

- ухвалює рішення про початок розгляду повідомлення за встановленою процедурою або про залишення повідомлення без розгляду і повідомляє про це заявника;
- надсилає/надає особі, стосовно якої надійшло повідомлення, його копію та не пізніш як за три робочі дні до дати розгляду інформує її про дату, час і місце розгляду повідомлення.

7.4 Розгляд повідомлення здійснюється в порядку, затвердженому колегіальним органом управління закладу освіти, організатором конкурсу, з дотриманням принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності, визначених цим Положенням.

Порядок розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності має визначати:

- процедуру ініціювання розгляду повідомлення;
- процедуру повідомлення особи, стосовно якої надійшло повідомлення, та заявника чи його представника (за наявності) про початок розгляду повідомлення;

- етапи і строки розгляду повідомлення та прийняття рішення про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності (не більше шести місяців з дня реєстрації повідомлення);

- процедуру залучення зовнішніх експертів, врегулювання конфлікту інтересів, забезпечення участі заінтересованих осіб у розгляді відповідного питання, дотримання прав осіб, які можуть зазнати негативних наслідків;

- процедуру прийняття рішення щодо притягнення особи до академічної відповідальності та/або застосування інших заходів реагування на порушення академічної доброчесності;

- визначення уповноваженого органу (уповноваженої особи) або процедуру створення такого уповноваженого органу (призначення уповноваженої особи).

7.5 З метою запобігання конфлікту інтересів під час розгляду повідомлення за рішенням уповноваженого органу можуть запрошуватися як експерти педагогічні, науково-педагогічні та/або наукові працівники інших закладів освіти, наукових установ.

У прийнятті рішення щодо встановлення факту порушення особою академічної доброчесності не може брати участь особа, яка має конфлікт інтересів.

7.6 Особа, стосовно якої розглядається повідомлення, має право особисто або через свого представника:

- бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;

- бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення;

- ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо порушення нею академічної доброчесності, надавати до них зауваження;

- надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;

- брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

7.7 У разі визнання факту порушення академічної доброчесності особою, стосовно якої розглядається повідомлення, перевірка і дослідження доказів не проводяться. Визнання факту порушення академічної доброчесності враховується під час визначення санкції, крім випадку, якщо санкція визначена цим Положенням.

7.8 Рішення уповноваженого органу про притягнення особи до академічної відповідальності має бути обґрунтованим, тобто ухваленим на підставі доказів, повно і всебічно досліджених у процесі розгляду повідомлення, або на підставі визнання особою факту порушення академічної доброчесності, та містити інформацію про конкретний вид порушення академічної доброчесності і санкцію за таке порушення.

7.9 Особа, стосовно якої встановлено факт порушення академічної доброчесності та прийнято рішення про притягнення її до академічної відповідальності, а також особа, яка подала повідомлення, мають право

оскаржити таке рішення у порядку, визначеному законодавством, закладом освіти.

7.10 Рішення уповноваженого органу, ухвалене у встановленому порядку, набирає чинності з дня його оприлюднення, а в разі його оскарження – з дня оприлюднення рішення суб'єктом розгляду скарги.

7.11 Особливості реагування на порушення академічної доброчесності здобувачем освіти:

7.11.1 Розгляд питання щодо притягнення до академічної відповідальності здобувачів освіти віком від 14 років до 18 років здійснюється із запрошенням їхніх батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує здобувач освіти.

7.11.2 У разі визнання здобувачем освіти факту вчинення ним порушення академічної доброчесності санкція визначається уповноваженим органом або уповноваженою особою, які відповідно до цього Положення мають право застосовувати відповідну санкцію, без дотримання загальної процедури, визначеної цим Поженням.

7.11.3 У разі невизнання здобувачем освіти факту вчинення ним порушення академічної доброчесності та/або його незгоди з визначеною санкцією питання про порушення академічної доброчесності розглядається відповідно до Порядку розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності у ВНЗ «Київський університет ринкових відносин».

У такому разі до складу уповноваженого органу обов'язково включаються одна або декілька осіб, уповноважених органом самоврядування здобувачів освіти.

8. Прикінцеві положення

8.1 Це Положення затверджується рішенням Вченої ради ВНЗ «Київський університет ринкових відносин» та вводиться в дію наказом ректора.

8.2 Зміни та доповнення до цього Положення затверджуються у тому самому порядку.

8.3 Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних актів Університету.